

ยุทธศาสตร์ชาติ

ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ระยะที่ ๓

(พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

บทสรุป
สำหรับผู้บริหาร

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร
ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓
(พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

จากสถานการณ์การทุจริตที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วต่อเนื่อง และบทเรียนที่ได้รับจากการแปลงยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งสองฉบับที่ผ่านมาสู่การปฏิบัติ จึงได้มีการริเริ่มแนวคิดในการปรับปรุงยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและสถานการณ์การดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่เปลี่ยนแปลงไป ในปัจจุบัน โดยจะต้องสามารถตอบโจทย์ต่อปัญหาหรือสถานการณ์การทุจริตที่ประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ ต้องเผชิญอยู่จริง ต้องมีการคำนึงถึงบทบาทของทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ องค์กรสาธารณะ สื่อมวลชน และภาคประชาสังคม เพื่อให้เข้ามามีส่วนร่วมในทุกกระบวนการ ตั้งแต่กระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติฯ การแปลงยุทธศาสตร์ชาติฯ ไปสู่การปฏิบัติ การติดตามประเมินผล และรายงานผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติฯ ให้รัฐสภาและสาธารณชนได้รับทราบในทุกปีงบประมาณ ทั้งนี้ ก็เพื่อให้เกิดการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบอย่างเข้มแข็ง เพื่อให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีมาตรฐานความโปร่งใสเทียบเท่าสากล

จากผลการวิเคราะห์สถานการณ์การทุจริต การวิเคราะห์ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI) ของประเทศไทย การวิเคราะห์ทิศทางและแนวโน้มการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของประเทศ ตลอดจนทบทวนงานวิจัยและการศึกษาคู่เทียบ (Benchmarking) การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม รวมถึงวิเคราะห์วงล้ออนาคต (Future Wheel Analysis) และการฉายภาพอนาคต (Future Scenario Analysis) ตลอดจนรับฟังความคิดเห็นจากผู้บริหารองค์กรอิสระ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ที่เกี่ยวข้องในภาคส่วนต่าง ๆ ได้มีการนำมาประมวลผลเพื่อกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) รายละเอียดดังนี้

วิสัยทัศน์

“ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต
(Zero Tolerance & Clean Thailand)”

คำอธิบายวิสัยทัศน์

ประเทศไทยในระยะ ๕ ปีข้างหน้า จะมุ่งสู่การเป็นประเทศที่มีมาตรฐานทางคุณธรรม จริยธรรม เป็นสังคมมิติใหม่ที่ประชาชนไม่เพิกเฉยต่อการทุจริตทุกรูปแบบ โดยได้รับความร่วมมือจากฝ่ายการเมือง หน่วยงานของรัฐ ตลอดจนประชาชน ในการพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของชาติและประชาชน เพื่อให้ประเทศไทยมีศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิในด้านความโปร่งใสทัดเทียมนานอารยประเทศ

พันธกิจ

“สร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต
ยกระดับธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วนแบบบูรณาการ
และปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบ ให้มีมาตรฐานสากล”

คำอธิบายพันธกิจ

การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในระยะ ๕ ปีข้างหน้า จะเป็นการปฏิรูปกระบวนการดำเนินงานจากเดิม ไปสู่กระบวนการทำงานแบบบูรณาการทั้งระบบ โดยเริ่มจากการวางรากฐานทางความคิดของประชาชนที่นอกจากตนเองจะไม่กระทำการทุจริตแล้ว จะต้องไม่อดทนต่อการทุจริตที่เกิดขึ้นในสังคมไทยอีกต่อไป ประชาชนไทยต้องก้าวข้ามค่านิยมอุปถัมภ์และความเพิกเฉยต่อการทุจริตประทุติมิชอบ เจตจำนงทางการเมืองของประชาชนที่ต้องการสร้างชาติที่สะอาดปราศจากการทุจริต จะต้องได้รับการสานต่อจากฝ่ายการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐ การขับเคลื่อนนโยบายที่มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน ขณะเดียวกันกลไกการป้องกันและปราบปรามการทุจริตต้องเป็นที่ได้รับความไว้วางใจ และความเชื่อมั่นจากประชาชนว่าจะสามารถเป็นผู้ปกป้องผลประโยชน์ของชาติและประชาชนได้อย่างรวดเร็ว เป็นธรรม และเท่าเทียม ทั้งนี้เพื่อยกระดับมาตรฐานจริยธรรม คุณธรรม และความโปร่งใสของประเทศไทยในทุกมิติให้มีมาตรฐานตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ (United Nations Convention against Corruption : UNCAC) ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๔

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

ระดับคะแนนของดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) สูงกว่าร้อยละ ๕๐

วัตถุประสงค์หลัก

- ๑) สังคมมีพฤติกรรมร่วมต้านการทุจริตในวงกว้าง
- ๒) เกิดวัฒนธรรมทางการเมือง (Political Culture) มุ่งต้านการทุจริตในทุกภาคส่วน
- ๓) การทุจริตถูกยับยั้งอย่างเท่าทันด้วยนวัตกรรมกลไกป้องกันการทุจริต และระบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล
- ๔) การปราบปรามการทุจริตและการบังคับใช้กฎหมาย มีความรวดเร็ว เป็นธรรม และได้รับความร่วมมือจากประชาชน
- ๕) ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย มีค่าคะแนนในระดับที่สูงขึ้น

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์มีความครอบคลุมกระบวนการดำเนินงานด้านการป้องกัน ปราบปรามการทุจริต และประทุติมิชอบ โดยกำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานหลักออกเป็น ๖ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ “สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต”

เป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญในกระบวนการการปรับสภาพสังคมให้เกิดภาวะที่ “ไม่ทนต่อการทุจริต” โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการกล่อมเกลางานสังคมในทุกระดับช่วงวัยตั้งแต่ปฐมวัย เพื่อสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต และปลูกฝังความพอเพียง มีวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต เป็นการดำเนินการผ่านสถาบันหรือกลุ่มตัวแทนที่ทำหน้าที่ในการกล่อมเกลางานสังคมให้มีความเป็นพลเมืองที่ดี ที่มีจิตสาธารณะ จิตอาสา และความเสียสละเพื่อส่วนรวม และเสริมสร้างให้ทุกภาคส่วนมีพฤติกรรมที่ไม่ยอมรับและต่อต้านการทุจริตในทุกรูปแบบ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ กำหนดกลยุทธ์ และแนวทางตามกลยุทธ์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต	
กลยุทธ์	แนวทางตามกลยุทธ์
๑. ปรับฐานความคิดทุกช่วงวัย ตั้งแต่ปฐมวัยให้สามารถแยก ระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและ ผลประโยชน์ส่วนรวม	๑.๑ พัฒนาหลักสูตร บทเรียน การเรียนการสอน การนำเสนอ และรูปแบบ การป้องกันการทุจริตตามแนวคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและ ผลประโยชน์ส่วนรวม ในทุกระดับ ๑.๒ การกำหนด พัฒนา หรือปรับปรุงมาตรฐานทางจริยธรรมและ จรรยาบรรณวิชาชีพ และมีการประกาศใช้อย่างจริงจัง
๒. ส่งเสริมให้มีระบบและ กระบวนการกล่อมเกลาทางสังคม เพื่อต้านทุจริต	๒.๑ กล่อมเกลาทางสังคมในทุกช่วงวัยตั้งแต่ปฐมวัย เพื่อสร้างพลเมืองที่ดี ๒.๒ พัฒนานวัตกรรมและสื่อการเรียนรู้สำหรับทุกช่วงวัยตั้งแต่ปฐมวัย ๒.๓ พัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ ๒.๔ การใช้เครื่องมือการสื่อสารทางสังคมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ๒.๕ การเสริมบทบาทการกล่อมเกลาทางสังคมของสื่อมวลชนและ องค์กรวิชาชีพ ๒.๖ พัฒนามาตรวัดทางสังคม เพื่อเป็นเครื่องมือในการขัดเกลาพฤติกรรม
๓. ประยุกต์หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือ ต้านทุจริต	๓.๑ นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการกล่อมเกลา ทางสังคมและการปฏิบัติงานต่อต้านการทุจริต ๓.๒ พัฒนาหลักสูตร บทเรียน การเรียนการสอน การนำเสนอ และรูปแบบ การป้องกันการทุจริตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการเรียนการสอนในทุกระดับ ๓.๓ พัฒนาระบบและจัดการองค์ความรู้การป้องกันการทุจริตตาม แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๔. เสริมพลังการมีส่วนร่วมของ ชุมชน (Community) และ บุรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้าน การทุจริต	๔.๑ สร้างชุมชนเฝ้าระวัง ต่อด้านทุจริต ๔.๒ สร้างความตื่นตัวในการแสดงออกต่อเหตุการณ์ทางสังคมที่ผิดต่อ จริยธรรมทางสังคมหรือกฎหมาย และผลักดันให้เกิดการลงโทษทาง สังคม (Social Sanction) และทางกฎหมาย บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง และเหตุผล ๔.๓ บุรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ “ยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต”

จากสถานการณ์ความขัดแย้งในสังคมไทยในห้วงระยะกว่าทศวรรษที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่า ประชาชนทุกกลุ่มทุกฝ่ายต่างมีข้อเรียกร้องที่สอดคล้องร่วมกันประการหนึ่งคือ การต่อต้านการทุจริตของ รัฐบาลและเจ้าหน้าที่รัฐ การแสดงออกซึ่งเจตจำนงทางการเมืองของประชาชนทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่ไม่ยอมรับและ ไม่อดทนต่อการทุจริตประพฤตินิยมไม่ว่าจะเป็นรัฐบาลใดก็ตาม ย่อมสะท้อนให้เห็นถึงเจตจำนงทางการเมือง อันแน่วแน่ของประชาชนไทยทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่ต้องการให้การบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลและการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่รัฐเป็นไปด้วยความโปร่งใสปราศจากการทุจริตประพฤตินิยม ดังนั้น เพื่อเป็นการสนองตอบต่อ เจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตอันแน่วแน่ของประชาชน จึงได้กำหนดให้มียุทธศาสตร์การนำ เจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและสอดคล้องเป็นหนึ่งเดียวกัน

โดยเป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นให้ประชาชนและรัฐบาลมีการนำเจตจำนงทางการเมืองในเรื่องการต่อต้านการทุจริตไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและสอดคล้องเป็นหนึ่งเดียวกัน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ กำหนดกลยุทธ์ และแนวทางตามกลยุทธ์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต	
กลยุทธ์	แนวทางตามกลยุทธ์
๑. พัฒนากลไกการกำหนดให้นักการเมืองแสดงเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตต่อสาธารณชน	๑.๑ กำหนดให้นักการเมืองต้องแสดงเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตต่อสาธารณชนก่อนลงสมัครรับเลือกตั้งหรือก่อนดำรงตำแหน่งทางการเมือง ๑.๒ กำหนดให้พรรคการเมืองจัดทำเอกสารแสดงเจตจำนงทางการเมืองของพรรคการเมืองในการต่อต้านการทุจริตและเผยแพร่ให้แก่ประชาชน
๒. เร่งรัดการกำกับติดตามมาตรฐานทางจริยธรรมของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐในทุกกระดับ	๒.๑ ศึกษาและกำหนดแนวทาง/ขั้นตอนการกำกับติดตามมาตรฐานทางจริยธรรมของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐ ๒.๒ การกำกับติดตามมาตรฐานทางจริยธรรมของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐโดยประชาชน ๒.๓ การประเมินมาตรฐานทางจริยธรรมและคุณธรรมของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐ
๓. สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนกำหนดกลยุทธ์และมาตรการสำหรับเจตจำนงในการต่อต้านการทุจริต	๓.๑ ศึกษาและวิเคราะห์แนวทางการกำหนดกลยุทธ์และมาตรการในการปฏิบัติเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น ๓.๒ ประสานความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ในการกำหนดกลยุทธ์และมาตรการในการปฏิบัติเจตจำนงทางการเมืองในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ๓.๓ การส่งเสริมเจตจำนงทางการเมืองในระดับประชาชน
๔. พัฒนาระบบการบริหารงบประมาณด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเพื่อให้ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่มีสัดส่วนเหมาะสมกับการแก้ปัญหา	๔.๑ ศึกษาวิเคราะห์แนวทางการปฏิรูประบบการจัดสรรงบประมาณด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่เพียงพอและเหมาะสม ๔.๒ จัดทำแผนการปฏิรูประบบการจัดสรรงบประมาณด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่เพียงพอและเหมาะสม
๕. ส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนต่อต้านการทุจริตสำหรับภาคเอกชนและภาคประชาชน โดยรัฐให้การสนับสนุนทุนตั้งต้น	๕.๑ การศึกษาแนวทางการจัดตั้งกองทุนต่อต้านการทุจริตในรูปแบบนิติบุคคล ๕.๒ พัฒนาตัวแบบกองทุนต่อต้านการทุจริตสำหรับภาคเอกชนและภาคประชาชน
๖. ประยุกต์นวัตกรรมในการกำกับดูแลและควบคุมการดำเนินงานตามเจตจำนงทางการเมืองของพรรคการเมืองที่ได้แสดงไว้ต่อสาธารณะ	๖.๑ กำหนดให้พรรคการเมืองต้องแสดงแนวทางในการดำเนินนโยบายและการใช้งบประมาณต่อนโยบายนั้น ๆ ก่อนที่จะจัดให้มีการเลือกตั้ง ๖.๒ จัดทำระบบฐานข้อมูลแนวทาง/มาตรการในการป้องกันการทุจริตในแต่ละโครงการที่พรรคการเมืองได้หาเสียงไว้กับประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ “สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย”

การทุจริตเชิงนโยบาย (Policy Corruption) เป็นปัญหาที่พบมากขึ้นในปัจจุบัน ก่อให้เกิดผลเสียต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างมหาศาล ซึ่งจากผลการวิจัยที่ผ่านมาพบว่า การทุจริตเชิงนโยบายมักเกิดจากการใช้ช่องว่างทางกฎหมายเข้าแสวงหาประโยชน์ส่วนตัว โดยพบตั้งแต่ขั้นตอนการกำหนดนโยบายของพรรคการเมือง การใช้อำนาจอย่างไม่โปร่งใส ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ ๓ จึงได้กำหนดให้มียุทธศาสตร์ “สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย” ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งป้องกันการทุจริตตลอดกระบวนการนโยบาย ผ่านการกำหนดมาตรการกลไก เสริมสร้างธรรมาภิบาล ตั้งแต่เริ่มขั้นตอนนโยบาย (Policy Formation) ขั้นตอนการกำหนดนโยบาย (Policy Formulation) ขั้นตอนตัดสินใจนโยบาย (Policy Decision) ขั้นตอนการนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy Implementation) ขั้นตอนประเมินนโยบาย (Policy Evaluation) และขั้นตอนข้อมูลกลับ (Policy Feedback)

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ กำหนดกลยุทธ์ และแนวทางตามกลยุทธ์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย	
กลยุทธ์	แนวทางตามกลยุทธ์
๑. วางมาตรการเสริมในการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบายบนฐานธรรมาภิบาล	๑.๑ การตรวจสอบแนวโน้มนโยบายหาเสียงของพรรคการเมือง ๑.๒ การพัฒนากระบวนการฉันทามติในการก่อตัวนโยบาย ๑.๓ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย ๑.๔ พัฒนารอบขี้นำการกำหนดนโยบายตามหลักธรรมาภิบาล ๑.๕ พัฒนาเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงของนโยบาย Policy Risk Indicator (PRI) ๑.๖ พัฒนาแนวปฏิบัติในการยอมรับนโยบายที่ผิดพลาด และแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม ๑.๗ กำหนดมาตรการวิเคราะห์ความเสี่ยงและการใช้จ่ายงบประมาณ ๑.๘ เสริมสร้างความโปร่งใสในกระบวนการพิจารณาร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๑.๙ การกำหนดความรับผิดชอบทางการเมืองของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเกี่ยวกับการทุจริตเชิงนโยบาย ๑.๑๐ การกำหนดบทลงโทษในกรณีที่มีการฝ่าฝืนจริยธรรม หรือเป็นความผิดในทางบริหาร ๑.๑๑ การสร้างกลไกการตรวจสอบการใช้อำนาจของฝ่ายบริหาร ๑.๑๒ พัฒนานวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างความโปร่งใสในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ๑.๑๓ บูรณาการการติดตามและประเมินนโยบาย
๒. การรายงานผลสะท้อนการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย (Policy Cycle Feedback)	- บูรณาการและประมวลผลข้อมูลเพื่อการรายงานนโยบาย
๓. การพัฒนานวัตกรรมสำหรับการรายงานและตรวจสอบธรรมาภิบาลในการนำนโยบายไปปฏิบัติ	- การพัฒนานวัตกรรมสำหรับการส่งเสริมภาคธุรกิจเอกชน สื่อมวลชน และประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย	
กลยุทธ์	แนวทางตามกลยุทธ์
๔. ส่งเสริมให้มีการศึกษา วิเคราะห์ ติดตาม และตรวจสอบ การทุจริตเชิงนโยบายในองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๔.๑ ศึกษา วิเคราะห์ เพื่อสร้างองค์ความรู้ในการตรวจสอบการทุจริตเชิงนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๔.๒ เผยแพร่องค์ความรู้ในการดำเนินนโยบายอย่างโปร่งใส และไร้การทุจริตให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ “พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก”

ยุทธศาสตร์นี้มุ่งเน้นการพัฒนากลไกและกระบวนการด้านการป้องกันการทุจริตของประเทศไทย ให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อลดโอกาสการทุจริตหรือทำให้การทุจริตเกิดยากขึ้นหรือไม่เกิดขึ้น โดยอาศัยทั้งการกำหนดกลไกด้านกฎหมาย กลไกทางการบริหาร และกลไกอื่น ๆ ตลอดจนส่งเสริมสร้างการปฏิบัติงานของหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชนให้มีธรรมาภิบาลมากยิ่งขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ กำหนดกลยุทธ์ และแนวทางตามกลยุทธ์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก	
กลยุทธ์	แนวทางตามกลยุทธ์
๑. เพิ่มประสิทธิภาพระบบงานป้องกันการทุจริต	๑.๑ พัฒนามาตรการเชิงรุกที่สามารถแก้ไขปัญหาการทุจริตในแต่ละระดับ ๑.๒ พัฒนาระบบการทำงานแบบบูรณาการระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ๑.๓ เพิ่มบทบาทของภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในการเข้ามา มีส่วนร่วมกับระบบการป้องกันการทุจริต ๑.๔ ยกระดับกลไกการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการป้องกันการทุจริต
๒. สร้างกลไกการป้องกันเพื่อยับยั้งการทุจริต	๒.๑ สร้างกลไกป้องกันเพื่อยับยั้งการทุจริต ๒.๒ นำข้อเสนอแนะจากกลไกป้องกันเพื่อยับยั้งการทุจริตสู่การปฏิบัติ ๒.๓ กำหนดกลไกการติดตามและประเมินผลการนำข้อเสนอแนะไปสู่การปฏิบัติ
๓. พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อลดปัญหาการทุจริต	๓.๑ พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ ในระบบบริหารงาน สาธารณะ เพื่อลดขั้นตอน หรือกระบวนการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐ ๓.๒ พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถศึกษา เรียนรู้ และหาข้อมูลเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริต (กำหนดเรื่องที่ประชาชนให้ความสนใจ)
๔. พัฒนารูปแบบการสื่อสารสาธารณะเชิงสร้างสรรค์เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม	๔.๑ พัฒนาและยกระดับรูปแบบการสื่อสารสาธารณะเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ๔.๒ กำหนดแผนการติดต่อสื่อสารการตลาด (Integrated Marketing Communication : IMC) เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก	
กลยุทธ์	แนวทางตามกลยุทธ์
๕. การพัฒนา วิเคราะห์และบูรณาการระบบการประเมินด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน เพื่อเชื่อมโยงกับแนวทางการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย	๕.๑ พัฒนาเกณฑ์มาตรฐานการประเมินด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน ๕.๒ การบูรณาการระบบการประเมินด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน
๖. สนับสนุนให้ภาคเอกชนดำเนินการตามหลักบรรษัทภิบาล	๖.๑ ส่งเสริมการดำเนินงานตามหลักบรรษัทภิบาล ๖.๒ สร้างแรงจูงใจในการเป็นตัวอย่างองค์กรภาคเอกชนที่ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล ๖.๓ กำหนดบทลงโทษกับภาคเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทุจริตอย่างเด็ดขาดและรุนแรง
๗. พัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ของบุคลากรด้านการป้องกันการทุจริต	๗.๑ พัฒนาและยกระดับการพัฒนาบุคลากรด้านงานป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้มีความเป็นมืออาชีพและเป็นไปตามมาตรฐานสากล ๗.๒ ต่อยอด ขยายผล องค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ สำหรับการป้องกันการทุจริต
๘. การพัฒนาระบบและส่งเสริมการดำเนินการตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ (United Nations Convention against Corruption : UNCAC)	๘.๑ นโยบายและแนวปฏิบัติเชิงป้องกันเพื่อต่อต้านการทุจริต ๘.๒ ปรับปรุงประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐให้รองรับการป้องกันการทุจริต ๘.๓ สร้างแนวทางการป้องกันการจัดซื้อจัดจ้างและการจัดการคลังของรัฐ ๘.๔ การรวบรวม การแลกเปลี่ยน การวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ “ปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปรามการทุจริต”

ยุทธศาสตร์การปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปรามการทุจริตเป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการปรับปรุงและพัฒนากลไกและกระบวนการต่าง ๆ ของการปราบปรามการทุจริตทั้งระบบให้สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งในการปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปรามการทุจริตดังกล่าว จะมุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพในการตราเป็นกฎหมาย (Legislation) การบังคับใช้กฎหมาย (Enforcement) การตัดสินคดีและลงโทษผู้กระทำผิด (Judiciary) การบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานต่าง ๆ ในกระบวนการปราบปรามการทุจริต และจะมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัยในการพัฒนากลไกการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งยุทธศาสตร์นี้จะทำให้การปราบปรามการทุจริตเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น คดีการทุจริตจะถูกดำเนินการอย่างรวดเร็ว และผู้กระทำการทุจริตจะได้รับการลงโทษสาธารณชนและสังคมเกิดความตระหนักและเกรงกลัวที่จะกระทำการทุจริต อันจะส่งผลให้คดีการทุจริตมีอัตราการลดลงได้ในที่สุด

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ กำหนดกลยุทธ์ และแนวทางตามกลยุทธ์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปรามการทุจริต	
กลยุทธ์	แนวทางตามกลยุทธ์
๑. ปรับปรุงระบบรับเรื่องร้องเรียน การทุจริตให้มีประสิทธิภาพ	๑.๑ การปรับปรุงระบบการรับเรื่องร้องเรียนของหน่วยงานต่อต้าน การทุจริตต่าง ๆ ให้มีความรวดเร็ว เข้าถึงได้โดยง่าย ๑.๒ การสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจต่อระบบการรับเรื่องร้องเรียน
๒. ปรับปรุงการตรวจสอบความ เคลื่อนไหวและความถูกต้องของ ทรัพย์สินและหนี้สิน	๒.๑ การพัฒนาระบบการตรวจสอบความเคลื่อนไหวและการตรวจสอบ ความถูกต้องของทรัพย์สินและหนี้สิน รวมไปถึงระบบการติดตาม ทรัพย์สินคืนจากการทุจริต ๒.๒ การกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินให้ ครอบคลุมถึงโอกาสในการทุจริต
๓. ปรับปรุงกระบวนการและ พัฒนากลไกพิเศษในการปราบปราม การทุจริตที่มีความรวดเร็วและมี ประสิทธิภาพ	๓.๑ การปรับปรุงกระบวนการปราบปรามการทุจริตให้มีความรวดเร็วยิ่งขึ้น ๓.๒ การสร้างมาตรฐานการดำเนินการปราบปรามการทุจริต ๓.๓ การพัฒนากลไกพิเศษ (Fast Track) ในการปราบปรามการทุจริต ๓.๔ การเพิ่มบทบาทในการปราบปรามการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ ดันสังกัด
๔. ตรากฎหมายและการบังคับใช้ กฎหมายในการปราบปรามการทุจริต ให้เท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต และสอดคล้องกับสนธิสัญญาและ มาตรฐานสากล	๔.๑ การตรากฎหมายหรือปรับปรุงกฎหมายให้เท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต ๔.๒ การตรากฎหมายหรือปรับปรุงกฎหมายเพื่อสนับสนุนให้หน่วยงาน ในกระบวนการปราบปรามการทุจริตดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับสนธิสัญญาและมาตรฐานสากล ๔.๓ การประเมินติดตามการอนุวัติการตามสนธิสัญญา เพื่อให้ความเห็น ทางกฎหมายในการเสนอแก้ไขกฎหมายและกระบวนการปราบปราม การทุจริตให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ๔.๔ การบังคับใช้กฎหมายและดำเนินคดีตามระดับความเสียหาย ความเร่งด่วน และสถิติการทุจริต ๔.๕ การบังคับใช้กฎหมายและดำเนินคดีเฉพาะในแต่ละพื้นที่ของประเทศ ๔.๖ การบูรณาการกับหน่วยงานภาครัฐต้นสังกัดในการบังคับใช้ กฎหมายและลงโทษทางอาญาหรือทางวินัยในความผิดเกี่ยวกับการ ทุจริตหรือจริยธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐ
๕. บูรณาการข้อมูลและข่าวกรอง ในการปราบปรามการทุจริต	๕.๑ พัฒนาระบบฐานข้อมูลประกอบการปราบปรามการทุจริตระหว่าง หน่วยงานปราบปรามการทุจริต ๕.๒ จัดตั้งประชาคมข่าวกรองด้านการปราบปรามการทุจริต ๕.๓ การประสานความร่วมมือกับองค์กรสื่อมวลชน สื่อสาธารณะ หน่วยงานประชาสังคมและหน่วยงานธุรกิจเอกชน เกี่ยวกับข้อมูลและ ข่าวกรองประกอบการปราบปรามการทุจริต
๖. การเพิ่มประสิทธิภาพในการ คัดกรองพยานและผู้แจ้งเบาะแส (Whistleblower) และเจ้าหน้าที่ใน กระบวนการปราบปรามการทุจริต	๖.๑ การมีมาตรการในการคุ้มครองพยาน (Witness) และผู้ให้เบาะแส (Whistleblower) ที่มีความน่าเชื่อถือและสร้างความมั่นใจแก่ผู้ถูกคุ้มครองได้ ๖.๒ การมีมาตรการในการคุ้มครองเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการ ปราบปรามการทุจริต ๖.๓ การกำหนดรางวัลหรือสิ่งจูงใจในการแจ้งเบาะแสในคดี

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปรามการทุจริต	
กลยุทธ์	แนวทางตามกลยุทธ์
๗. พัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสหวิทยาการของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการปราบปรามการทุจริต	๗.๑ การพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ และขีดความสามารถ รวมไปถึงความรู้ในเชิงสหวิทยาการให้แก่เจ้าหน้าที่ปราบปรามการทุจริต (Non-training) ๗.๒ การพัฒนาเจ้าหน้าที่ปราบปรามการทุจริตให้มีความรู้ ทักษะ และขีดความสามารถที่เป็นมาตรฐานและเท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต (Training) ๗.๓ การแบ่งปันความรู้ (Knowledge Sharing) และแลกเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ปราบปรามการทุจริต
๘. การเปิดโปงผู้กระทำความผิดให้สาธารณชนรับทราบและตระหนักถึงโทษของการกระทำการทุจริตเมื่อคดีถึงที่สุด	- การเปิดโปงการทุจริตอย่างสร้างสรรค์และพัฒนาช่องทางในการเผยแพร่เปิดโปงการทุจริตที่เข้าถึงการรับรู้ของสาธารณชนอย่างกว้างขวาง
๙. การเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินคดีทุจริตระหว่างประเทศ	- จัดให้มีทรัพยากรที่เหมาะสมเพื่อรองรับการเพิ่มขึ้นของปริมาณคดีทุจริตระหว่างประเทศตามกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ “ยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย”

เป็นการกำหนดยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการยกระดับมาตรฐานด้านความโปร่งใสและการจัดการการยกระดับค่าดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย โดยการศึกษาวิเคราะห์ประเด็นการประเมินและวิธีการสำรวจตามแต่ละแหล่งข้อมูล และเร่งรัด กำกับ ติดตามให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของปฏิบัติหรือปรับปรุงการทำงาน รวมไปถึงการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ภาคเอกชน และต่างประเทศโดยมีกลยุทธ์การดำเนินงาน ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ กำหนดกลยุทธ์ และแนวทางตามกลยุทธ์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย	
กลยุทธ์	แนวทางตามกลยุทธ์
๑. ศึกษา และกำกับติดตามการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย	๑.๑ ศึกษา วิเคราะห์ประเด็นการประเมินและวิธีการสำรวจตามแต่ละแหล่งข้อมูลที่ใช้สำหรับการจัดอันดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ๑.๒ บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศ (CPI) ๑.๓ เร่งรัด และกำกับ ติดตามการดำเนินการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศ (CPI) ๑.๔ การจัดการการรับรู้ (Perceptions)
๒. บูรณาการเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเพื่อยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย	๒.๑ วิเคราะห์และเชื่อมโยงเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (ยุทธศาสตร์ที่ ๑ - ยุทธศาสตร์ที่ ๕) เพื่อยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศ ๒.๒ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์

กลไกการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

การจะบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) นั้นคือประเทศไทยจะได้รับผลการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) สูงกว่าร้อยละ ๕๐ ได้นั้น จะต้องมีการให้ความสำคัญด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน หน่วยงาน และองค์กรต่าง ๆ ทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินงาน และร่วมตรวจสอบประเมินผลผ่านผู้แทนจากภาคส่วนต่าง ๆ เนื่องจากการป้องกันและปราบปรามการทุจริตนั้น ไม่สามารถมอบหมายให้องค์กรหรือกลุ่มองค์กรใดองค์กรหนึ่งรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว แต่จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนภายในชาติ ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) จึงได้กำหนดกลไกการดำเนินงาน ดังนี้

๑) คณะกรรมการระดับนโยบายและปฏิบัติการ (Policy Integration) ประกอบด้วย

๑.๑) คณะกรรมการบูรณาการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับชาติ

ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการกลางในการพิจารณากำหนดนโยบายบูรณาการ แนวทางการดำเนินงาน หรือสั่งการ ดังนี้

(๑) กำหนดนโยบายในการบูรณาการผ่านกลไกของยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตครอบคลุมทั้งในเชิงประเด็นยุทธศาสตร์ระดับชาติ ๖ ประเด็นยุทธศาสตร์ (Agenda) และในเชิงพื้นที่ ๗๖ จังหวัด (Area)

(๒) พิจารณากรอบการจัดสรรงบประมาณประจำปีที่สุดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตโดยเชื่อมโยงข้อมูลประกอบการพิจารณาจากคณะกรรมการระดับสนับสนุนต่าง ๆ ในการรับข้อเสนอประกอบการพิจารณา

(๓) กำหนดมาตรการในเชิงยับยั้งการทุจริตในกรณีที่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศ หรือพิจารณาสั่งการเร่งด่วนไปยังส่วนปฏิบัติการพิเศษเพื่อดำเนินการตรวจสอบหรือออกคำสั่งยับยั้งการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่รัฐหรือโครงการต่าง ๆ ที่สื่อไปในทางทุจริตหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐได้

(๔) สั่งการให้มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตต่อคณะกรรมการบูรณาการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับชาติ

(๕) การบริหารและสนับสนุนปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบูรณาการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๖) รายงานผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ ต่อรัฐสภา ประชาชน และนานาชาติ ในทุกปีงบประมาณ

(๗) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือมอบหมายเจ้าหน้าที่ดำเนินงานตามที่คณะกรรมการเห็นควร

๑.๒) คณะอนุกรรมการอำนวยการและบริหารงบประมาณแบบบูรณาการตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต มีกรอบหน้าที่การดำเนินงานเบื้องต้น ดังนี้

(๑) อำนวยการ ประมวลผลข้อมูลข่าวสารการดำเนินงาน ติดตาม เร่งรัดการดำเนินงานหรือการปฏิบัติตามนโยบายหรือข้อสั่งการของคณะกรรมการบูรณาการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับชาติ

(๒) ประสานงานและบูรณาการการดำเนินงานระหว่างคณะอนุกรรมการบริหารยุทธศาสตร์ชาติฯ ระดับกระทรวง กรม และหน่วยงานที่เทียบเท่า และคณะอนุกรรมการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติฯ ระดับพื้นที่ เพื่อให้การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีกรกลั่นกรองปริมาณงานตามลำดับความสำคัญของปัญหาโดยไม่สร้างภาระการดำเนินงานที่ยังไม่มีความจำเป็นเร่งด่วนในพื้นที่

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์ขอบเขตภารกิจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการให้ครอบคลุมครบถ้วน เพื่อให้การบูรณาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

(๔) ประสานส่วนราชการ องค์กร คณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำข้อเสนอโครงการ/กิจกรรม และงบประมาณที่เหมาะสมที่จะทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการ

(๕) พิจารณากลั่นกรองข้อเสนอการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการและจัดลำดับความสำคัญของการจัดสรรงบประมาณแบบบูรณาการภายใต้กรอบที่คณะกรรมการบูรณาการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับชาติได้กำหนดไว้

(๖) จัดทำข้อเสนอการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบูรณาการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับชาติ

(๗) กำกับ ดูแล ติดตาม และตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนบูรณาการให้เป็นไปด้วยความโปร่งใสและถูกต้อง รวมทั้งบูรณาการการทำงานในทุกมิติ ทั้งในระดับพื้นที่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามแผนบูรณาการ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

๑.๓) คณะอนุกรรมการบริหารยุทธศาสตร์ชาติฯ ระดับกระทรวง หรือหน่วยงานที่เทียบเท่า เป็นคณะอนุกรรมการที่จัดตั้งขึ้นในทุกกระทรวง หรือหน่วยงานที่เทียบเท่าทั้งหมด มีกรอบหน้าที่การดำเนินงานตามที่คณะกรรมการอำนวยการและบริหารงบประมาณแบบบูรณาการตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต กำหนด

๑.๔) คณะอนุกรรมการการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติฯ ระดับจังหวัด เป็นกลไกการดำเนินงานในพื้นที่ มีกรอบหน้าที่การดำเนินงานตามที่คณะกรรมการอำนวยการและบริหารงบประมาณแบบบูรณาการตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และคณะอนุกรรมการบริหารยุทธศาสตร์ชาติฯ ระดับกระทรวง หรือหน่วยงานที่เทียบเท่า กำหนด

๑.๕) ส่วนปฏิบัติการพิเศษ เป็นส่วนปฏิบัติการที่ทำหน้าที่เฉพาะกิจ ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการบูรณาการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับชาติมีกรอบหน้าที่การดำเนินงานเบื้องต้นคือ เป็นกลไกการติดตาม ตรวจสอบ และรายงานผลพิเศษในกรณีที่เกิดการตรวจสอบปกติไม่สามารถดำเนินการได้อย่างทันท่วงทีหรือมีอุปสรรคอันเนื่องมาจากปัญหาเชิงโครงสร้าง โดยดำเนินการตามมาตรการพิเศษหรือข้อสั่งการเร่งด่วนของคณะกรรมการบูรณาการฯ ระดับชาติเพื่อตรวจสอบหรือยับยั้งการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่รัฐหรือโครงการต่าง ๆ ที่ส่อไปในทางทุจริตหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ

๒) คณะกรรมการระดับสนับสนุนการดำเนินงาน ประกอบด้วย

๒.๑) คณะอนุกรรมการวิชาการและนวัตกรรมป้องกันและปราบปรามการทุจริต มีหน้าที่การดำเนินงานเบื้องต้น คือ การศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยีสำหรับสนับสนุนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ โดยดำเนินการตามลำดับความสำคัญเร่งด่วนภายใต้กรอบที่คณะกรรมการบูรณาการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับชาติได้กำหนดไว้

๒.๒) คณะอนุกรรมการกองทุนต่อต้านการทุจริตและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ประกอบด้วยผู้แทนจากภาคประชาสังคม ภาคเอกชน ภาควิชาการ และภาครัฐ ตามองค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารกองทุนต่อต้านการทุจริต มีหน้าที่การดำเนินงานเบื้องต้น ดังนี้

(๑) กำหนดประเด็นการแก้ไขปัญหาการทุจริตเร่งด่วนจากมุมมองของภาคเอกชนและประชาชน

(๒) จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของภาคประชาชนเสนอต่อคณะกรรมการบูรณาการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับชาติ

๒.๓) คณะอนุกรรมการอื่น ๆ กำหนดให้มีขึ้นได้เฉพาะกรณีที่จำเป็น และคณะกรรมการบูรณาการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับชาติเห็นสมควรให้เพิ่มเติม

๓) คณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ มีหน้าที่การดำเนินงานเบื้องต้น ดังนี้

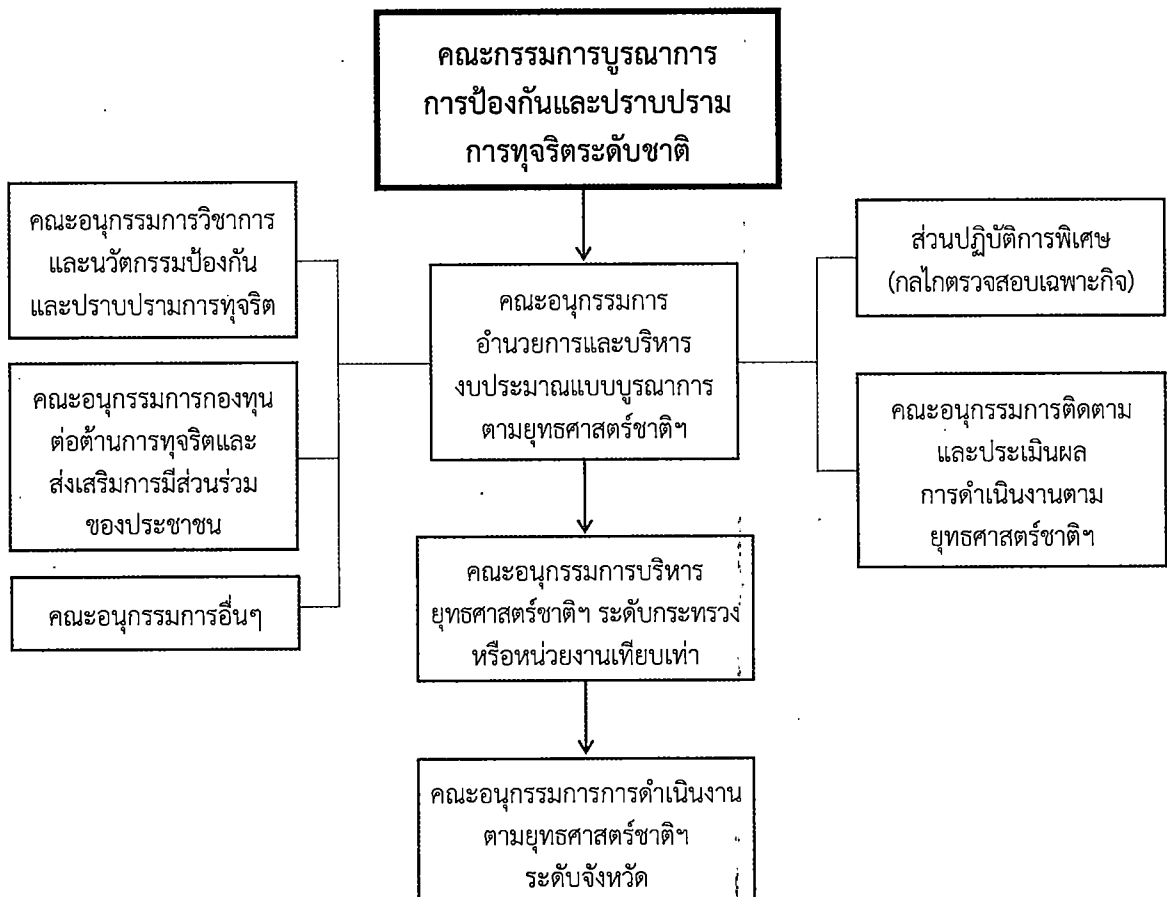
(๑) ติดตามความก้าวหน้า ประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ ทั้งระบบ

(๒) จัดทำบันทึกรายงานข้อคิดเห็นสำหรับการพัฒนายุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในระยะถัดไป

(๓) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ ทุกสิ้นปีงบประมาณ เสนอต่อคณะกรรมการบูรณาการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับชาติ เพื่อรายงานผลไปยังรัฐสภา และเผยแพร่ให้สาธารณชน รวมถึงนานาชาติ ทราบถึงความมุ่งมั่นในการบรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ต่อไป

แผนภาพที่ ๒ กลไกการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓

(พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

การติดตามและประเมินผล

กรอบแนวคิดในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ได้นำกรอบแนวคิดดัชนีชี้วัดความสมดุล หรือ Balanced Scorecard ของโรเบิร์ต เอส แคปแลน และเดวิด พี นอร์ตัน ซึ่งประกอบไปด้วย ๔ มิติสำคัญ ได้แก่ มิติด้านประสิทธิผลและความคุ้มค่า (Financial Perspective) มิติด้านผลกระทบต่อประชาชนที่จะได้รับการบริการจากภาครัฐที่มีความโปร่งใสและปราศจากการทุจริต (Customer Perspective) มิติด้านประสิทธิภาพของกระบวนการปฏิบัติงาน (Internal Perspective) และมิติด้านการเรียนรู้และการเติบโต (Learning and Growth Perspective)

รูปแบบการติดตามและประเมินผลแผนยุทธศาสตร์ชาติฯ ได้นำทฤษฎีเชิงระบบ (System Model) มาใช้เป็นรูปแบบในการติดตามและประเมินแผนยุทธศาสตร์ชาติฯ โดยจำแนกตัวชี้วัดในการประเมินออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่

๑) ตัวชี้วัดประเภทสาเหตุ (Lead Indicator) ได้แก่ การประเมินปัจจัยนำเข้า ซึ่งหมายถึงทรัพยากรที่นำมาใช้ในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ (อาทิ บุคลากร งบประมาณ เป็นต้น)

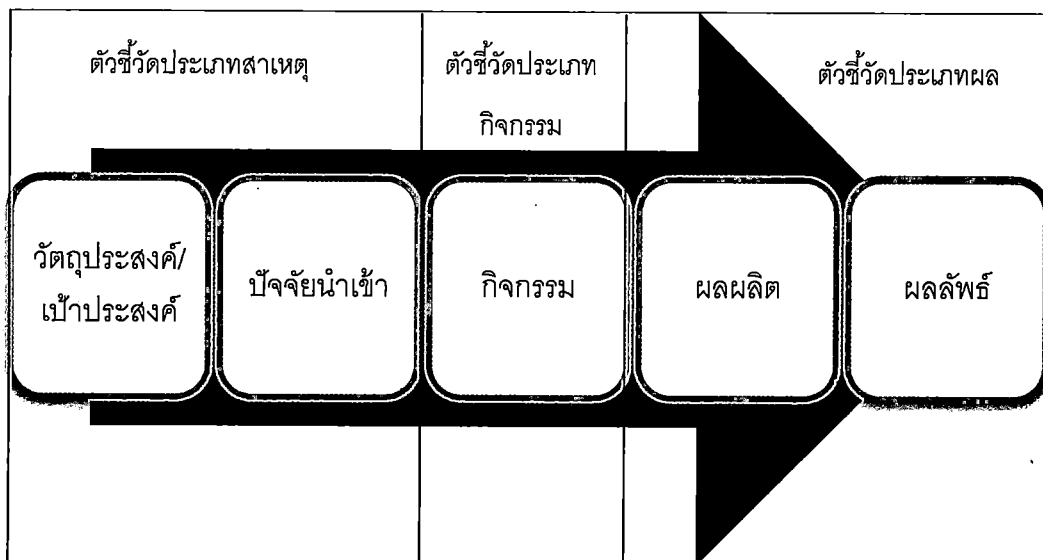
๒) ตัวชี้วัดประเภทกิจกรรม ได้แก่ การประเมินขั้นตอนการดำเนินงาน ตั้งแต่การเริ่มวางแผนการดำเนินงาน การเริ่มดำเนินงานตามแผน ขั้นตอนระหว่างการทำงาน และขั้นตอนหลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการดำเนินงาน

๓) ตัวชี้วัดประเภทผล (Lag Indicator) ได้แก่ การประเมินผลผลิตและผลลัพธ์ ซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่สามารถชี้ให้เห็นภาพของการบรรลุวัตถุประสงค์

ตัวชี้วัดทั้ง ๓ ประเภท จะมีกรอบแนวคิดดัชนีชี้วัดความสมดุล หรือ Balanced Scorecard ทั้ง ๔ มิติเป็นประเด็นขึ้นำการกำหนดตัวชี้วัด

แผนภาพที่ ๓

กรอบแนวคิดตัวแบบการประเมินตามแนวทางการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์และทฤษฎีเชิงระบบ

ในการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) จะแบ่งการติดตามและประเมินผลออกเป็น ๓ ระดับ ประกอบด้วย

- ๑) การประเมินภาพรวมของแผนยุทธศาสตร์ชาติฯ
- ๒) การติดตามและประเมินผลในระดับประเด็นยุทธศาสตร์ทั้ง ๖ ประเด็นยุทธศาสตร์
- ๓) การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรการ โครงการและแนวทางในการดำเนินงานในแต่ละยุทธศาสตร์

การประเมินยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) จำแนกระยะเวลาของการประเมินการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติฯ ออกเป็น ๓ ระยะ ได้แก่ การประเมินก่อนการนำยุทธศาสตร์ชาติฯ ไปปฏิบัติ (Pre-action Phase) การประเมินขณะดำเนินการ (Ongoing Phase) และการประเมินเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติฯ (Post-action Phase)